

Christina Egelunds tale ved åbningen af Forskningens Døgn

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

21. april 2023

Sted

IDA Conference, København

Kære alle sammen

I februar deltog jeg i uddelingen af EliteForsk-prisen i Skuespilhuset. Det var en stor fornøjelse; at høre nogle af vores fremmeste forskere fortælle om deres forskningsprojekter.

Til arrangementet var videnskabsjournalist Line Friis Frederiksen konferencier, og hun satte ord på noget, som jeg har lyst til at fortælle videre i dag. Hun havde nemlig undret sig over, hvordan vi har for vane at hædre superstjerner inden for sport, musik, skuespil og andre kendte kunstarter. Men ikke inden for forskning. Hvorfor er hjernegymnasterne ikke på forsiden af magasiner i samme grad som andre stjerner?

At jeg som uddannelses- og forskningsminister er tilbøjelig til at give hende ret, kan ikke overraske nogen. Jeg synes, at forskning har fortjent en plads i rampelyset. Og helt personligt tror jeg, at et af mine største ”starstruck moments”, var da jeg mødte en nobelprismodtager i kemi, Morten Meldal, ude på Københavns Universitet.

Derfor vil jeg gerne dedikere dagen i dag til videnskabens superstjerner – vores forskere – der har dedikeret deres liv til at undersøge nogle af universets store og små mysterier. De skal jo også bidrage til at løse nogle af samfundets meget store problemer.

Hvad sker der på Forskningens Døgn?

Forskningens Døgn er en festival for alle.

Den næste uge vil der blive afholdt arrangementer for alle aldersgrupper over hele landet.

Til grundskoleeleverne er der blandt andet blevet lavet et arrangement i samarbejde med CONCITO og videnskab.dk i Åbenrå, der kan oplyse de unge om forbrugsvaner af mad, tøj og elektronik.

Et andet eksempel er science-slam i Aalborg, hvor man kan opleve seks forskere forklare deres forskning ved hjælp af udklædning, fagter og helt sikkert også godt humør.

Sidst men ikke mindst har mere end 200 forskere stillet op til initiativet 'Bestil en forsker', hvor man kan booke en forsker til at holde et foredrag. Man kan simpelthen helt gratis få et foredrag hjemme i egen stue, hvis det er det, man ønsker.

Der er altså meget at være nysgerrig på. Og jeg synes, at det er fremragende, når forskning og videnskab kan pirre vores nysgerrighed – gøre os interesserede i alle de fascinerende fænomener, der finder sted i verden omkring os.

Jeg vil varmt anbefale, at alle tager ud og oplever mindst et af de 700 events og foredrag, der afholdes i forbindelse med festivalen.

Formidling mellem forskere og borgere

Når alle disse arrangementer er blevet sat i stand, er det ikke kun for fornøjelsens skyld.

De bidrager til at formidle nogle af de væsentlige tendenser og resultater, som finder sted i forskningsverdenen og skaber dialog.

Og her er det vigtigt at pointere, at informationsstrømmen går begge veje. Det er altså ikke kun fra forskere til borgere. Mange forskere giver udtryk for, at de har stor gavn af borgerinddragelse og alle de samtaler med borgere, som de har på en festival som Forskningens Døgn.

For det er ofte der, hvor viden deles, at man finder udspringet for nye ideer og

initiativer.

Samtidig lever vi i en tid, hvor selve sandheden er under angreb. Også politisk angreb. Derfor skal vi arbejde aktivt for at styrke grundlaget for den offentlige debat. Oplysning og saglighed er en grundpræmis for, at vi kan have en sund og demokratisk dialog i samfundet.

Det er også af den grund, at vi senere på ugen har en pris dedikeret til forskningskommunikation, hvor en forsker, der har gjort en særlig indsats med at formidle sin forskning, hædres.

Forskning som en del af løsningen

Meget forskning udspringer af en nysgerrighed – men også af nødvendighed. Vi står overfor nogle af de største og mest komplekse udfordringer, den menneskelige civilisation nogensinde har set.

Det mest oplagte eksempel er selvfølgelig klimakrisen, der af åbenlyse årsager fylder meget i den politiske debat, i avisspalterne og rundt om spisebordene derhjemme.

Politik og gode intentioner får os en del af vejen med løsning, men ikke i mål. Der skal mere til.

Vi skal prioritere forskning til det område – også økonomisk.

Forskning kan føre til innovation og dermed til vækst og velfærd for hele samfundet.

Regeringen og Folketinget prioriterer forskningen højt. Vi har i regeringen fastholdt målsætningen om at bruge mindst 1 pct. af vores BNP på forskning hvert år. I år er det på ca. 27 mia. kr. Det er historisk højt.

Og vi har i Folketinget i februar indgået en bred politisk aftale om fordeling af forskningsreserven i 2023. Faktisk så bred at alle Folketingets partier deltager. Det sker ikke hver dag.

Selvom den frie forskning er vigtig, behøver vi også at fokusere på specifikke områder som klima og grøn forskning, sundhed, life-science, teknologi og digitalisering, hvor vi aktuelt har prioriteret 3,6 mia. kr. i år.

Vi skal forske for at få adgang til ny viden. Vi skal bruge ny teknologi. Vi skal bruge innovation til at gøre den grønne omstilling mulig i den virkelige verden.

Vi har blandt andet de grønne, missionsdrevne partnerskaber, som samler aktører med henblik på at gøre fælles front på tværs af universiteter, organisationer og virksomheder.

Det kunne være partnerskabet om fangst og lagring eller anvendelse af CO₂, hvor hele 57 forskellige aktører deltager.

Sammen arbejder de for, at vi på sigt kan indfange noget af den drivhusgas, som er udledt til atmosfæren, med henblik på at lagre det eller genanvende det i for eksempel byggematerialer.

Et andet eksempel er partnerskabet om forskning i Power-to-X teknologi, der skal udvikle bæredygtige grønne brændstoffer til transport og tung industri.

Vi har også en sundhedssektor, hvor der konstant er brug for nytænkning og viden. På sundhedsområdet kan forskning bidrage til udvikling af udstyr og teknologi, og til udvikling af ny viden om eksisterende behandlinger, der kan have afgørende betydning for, hvordan vi diagnosticerer og behandler en lang række sygdomme og lidelser.

Med andre ord kan forskning give nogle et bedre liv, men faktisk også gøre forskel på om man har et liv eller ej.

Forskning er grundlæggende for mange danske virksomheder. I Danmark har vi for eksempel nogle af verdens stærkeste medicinal- og biotekvirksomheder – og det skal vi udnytte.

Med en forskningsfestival som Forskningens Døgn ønsker vi blandt andet at engagere og pirre de unges nysgerrighed. At give dem et indblik i de mysterier, der gemmer sig i reagensglas, samfundsstrukturer, litteratur og alt muligt andet.

Det er de unges nysgerrighed, der skal være med til at drive forskningen på længere sigt – de skal være en aktiv del af at finde nye løsninger og ny viden i fremtiden. De bliver fremtidens forskerstand.

Senere på ugen vil jeg selv være med til uddelingen af forskningskommunikationsprisen, hvor jeg også vil sige nogle yderligere ord om vigtigheden af formidlingen af forskning. Særligt i en tid hvor vi jo hele tiden møder fake-news eller manipulerende udlægninger af virkeligheden.

Til sidst vil jeg gerne sige mange tak for ordet. Og mange tak til alle forskningens superstjerner, der tør jagte ny viden i det uvisse – det gør mig egentlig fortrøstningsfuld at vide, at vi har nogle så dygtige forskere på vores hold.

Jeres forskning bliver vores ledestjerner i fremtiden, når vi skal navigere vores samfund nye og bedre steder hen.

Rigtig god festival!

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Moderaterne, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-abningen-af-forsknings-dogn>